

Notulen aftrapbijeenkomst samenwerking Weteringbuurt

Telefoon 06 - 8364 0210
E-mail h.thomas@amsterdam.nl
Datum 16 maart 2017
Plaats HTIB, Eerste Weteringplantsoen 2-C, 1017 SJ Amsterdam

Aanwezig *Wetering Verbetering*
Henk van Emmerik
Cor Hellingman (voorzitter bijeenkomst)
led ter Laan
Maartje Romme
Monica Blok
Gijs van den Tempel
Charlotte Verhoef
Robin Neven
Roel Elshout

Verder aanwezig
Roeland Rengelink, dagelijks bestuurder bestuurscommissie stadsdeel Centrum
Katja van den Hurk, gebiedscoördinator stadsdeel Centrum
Gijsbert van de Lagemaat, projectleider in opdracht van stadsdeel Centrum
Hilde Maas, communicatieadviseur stadsdeel Centrum
Annewiek Reijmer, directeur Sociocratisch Centrum Nederland
Rick en Martijn Kost, namens familie Kost, eigenaren 'Kostpleintje'
[Bewoners en anderszins betrokkenen]

Verlag Cunera Frisart

1. Opening en inleiding

Dhr. Hellingman opent de bijeenkomst en heet de aanwezigen welkom. Vanavond is de aftrap voor een nieuwe manier van besluitvorming in de Weteringbuurt.

Mw. Romme licht toe, dat buurtvereniging *Wetering Verbetering* meent dat nieuwe vormen van samenwerking nodig zijn. Al sinds de oprichting van *Wetering Verbetering*, ruim 35 jaar geleden, denken de leden mee over de buurt. De invloed van de buurt beperkte zich veelal tot reageren op plannen, inspreken en bezwaar maken. Van werkelijke zeggenschap is geen sprake. *Wetering Verbetering* wil, dat de buurt beter betrokken wordt bij besluitvorming die de buurt aangaat en heeft in de Sociocratische methode een manier gevonden om dit te bewerkstelligen. Het stadsdeel staat achter dit initiatief en zo is een nieuwe manier van samenwerken geboren.

Mw. Ter Laan licht toe, dat bij de Sociocratische methode gelijkwaardigheid in de besluitvorming voor alle partijen (hier: de buurt en de gemeente) het uitgangspunt is. In plaats van 'wij-zij' is sprake van een gemeenschappelijke doelstelling, namelijk samen zoeken naar de best mogelijke oplossing en een besluit nemen dat door iedereen gedragen wordt. Pas wanneer sprake is van 'consent' is de best mogelijke oplossing gevonden; dat wil zeggen dat betrokkenen ofwel van harte instemmen ofwel geen overwegend bezwaar hebben.

Onderwerp voor deze eerste keer van besluitvorming met behulp van de Sociocratische methode is de toekomst van het zogeheten Kostpleintje (*Weteringstraat* hoek *Eerste Weteringdwarsstraat*). Dhr. Rengelink stelt, dat met de klassieke manier van besluitvorming te zijner tijd een pleintje gerealiseerd zou zijn, waar een deel van de buurt niet blij mee is. Belangrijk is daarom, dat iedereen straks het gevoel heeft, dat bij de besluitvorming naar hem/haar geluisterd is en dat aan eventuele bezwaren voldoende recht is gedaan, zodat de gemeente straks het plan van de *hele* buurt uitvoert. Besluitvorming met behulp van de

Sociocratische methode vraagt van de gemeente commitment om de uitkomst te accepteren en van de buurt bereidheid om te luisteren naar elkaar en recht te doen aan elkaars mening/bezwaren.

2. Introductie Sociocratische methode (Annewiek Reijmer)

De Sociocratische methode (voluit: de Sociocratische Kringorganisatie Methode) helpt bewoners, bedrijven, instellingen in de Weteringbuurt en de gemeente om gelijkwaardig samen te werken, in dit geval met betrekking tot de toekomst van het Kostpleintje. Men gaat niet in gevecht om gelijk te krijgen, maar zorgt dat iedereen met de uitkomst kan leven. Van belang is dat men zich realiseert, dat iedereen ertoe doet, iedereen recht heeft op zijn/haar waarheid, iedereen gelijkwaardig is en dat 'ik' onderdeel is van 'wij'. Gelijkwaardig betekent overigens niet gelijk, want iedereen is verschillend en moet daarmee (leren) omgaan. Een besluit wordt pas genomen als sprake is van consent. Er is dus geen sprake van een vetorecht (geen individu of partij kan een plan doordrukken) en er hoeft geen consensus te zijn (niet iedereen hoeft het met het plan eens te zijn, wel moet iedereen met het plan kunnen leven). In een of meer groepen (kringen) wordt overlegd met een gemeenschappelijk doel (hier: een plan voor het Kostpleintje waar alle kringdeelnemers het mee eens zijn dan wel mee kunnen leven). De uitkomsten (kringbesluiten) worden uitgevoerd, want afspraak is afspraak, daar houdt iedereen zich aan.

In de kringen wordt vertrouwen opgebouwd (tussen gemeente en bewoners, tussen bewoners onderling et cetera) en bij verstoring wordt tijd uitgetrokken voor herstel, want liever een probleem bespreken dan dat iemand afhaakt. De tijd om te komen tot een besluit is niet eindeloos, dus neem ook genoeg met: *good enough for now, safe enough to try.*

Velen gingen de Weteringbuurt al voor (onder andere [ondernemingsraden van] bedrijven, scholen, families, wooncorporaties, politiek in binnen- en buitenland) en zelfs de VN

3. Casus Kostpleintje (Katja van den Hurk, Henk Emmerich)

Toen het stadsdeelbestuur enthousiast reageerde op het voorstel van Wetering Verbetering om met behulp van de Sociocratische methode de buurt meer te betrekken bij besluitvorming die de buurt aangaat, was het zaak een onderwerp te vinden om dit experiment mee aan te gaan. Voor een eerste keer moest dit onderwerp niet te omvangrijk zijn, maar er moest wel echt iets te beslissen zijn. Het Kostpleintje leek de ideale casus en ook de eigenaar van de grond, de familie Kost, wil graag aan dit experiment meedoen.

De projectgroep casus Kostpleintje is gevormd en bestaat uit:

- Bram Buijze, Cor Hellingman, Ied ter Laan, Maartje Romme (Wetering Verbetering);
- Rick Kost (familie Kost, eigenaar);
- Annewiek Reijmer (Sociocratisch Centrum Nederland);
- Frans Icke, Monique Ruimschotel (Bestuurscommissie);
- Katja van den Hurk, Conny Valkhoff (Gemeente Amsterdam/stadsdeel Centrum);
- Gijsbert van de Lagemaat, zelfstandig, projectleider met opdracht van het stadsdeel.

In het verleden stond het Kostpleintje meestentijds vol met geparkeerde auto's van garagebedrijf Kost. De familie Kost toonde zich op zeker moment bereid het pleintje ten behoeve van de buurt in te richten. Sinds 2011 is het pleintje ingericht als kinderspeelplek. Na zes jaar is het nu tijd om de balans op te maken. De huidige inrichting en gebruik leidt tot de nodige overlast (ballen tegen de muren, hangjongeren en -ouderen, graffiti, geparkeerde scooters en fietsen, vervuiling), er is behoefte aan een plan voor herinrichting.

Een aantal ideeën zijn al geopperd:

- muurschildering met grote dierenfiguren door kunstenaar Rombout Oomen;
- inrichting met permanent groene, geluiddempende begroeiing van twee muren, een idee van bewoners Oda den Boer en Simone Nuissl, uitgewerkt met behulp van een landschapsarchitect;
- bebouwing met een aantrekkelijke invulling van begane grond en appartementen op de verdiepingen.

Een en ander kan in de kringen besproken worden.

4. Planning

16 maart 2017	Aftrap
April - oktober 2017	Verkenning, opties, bepalen wat haalbaar is, beeldvorming, uitkomst (inschatting: 1 à 2 kringbijeenkomsten vóór de zomer en 1 à 2 na de zomer, eventueel extra tijd om in werkgroepjes opties te onderzoeken/uitwerken, eventueel extra tijd om in geval van veel kringen af te stemmen met vertegenwoordigers van alle kringen in zogeheten binnenkring)
November 2017	Besluit Algemeen Bestuur (formaliteit, want stadsdeel neemt zelf deel aan kringen en heeft wanneer experiment conform Sociocratische methode doorlopen is geen overwegend bezwaar tegen uitkomst)

5. Kringen

Deelnemers aan een kring stellen samen het gemeenschappelijke doel vast en oefenen met de spelregels om deze nieuwe manier van overleggen/samenwerken eigen te maken. Beeldvorming vindt plaats zonder discussie, meningsvorming leidt tot criteria waaraan een besluit moet voldoen en tot slot volgt het besluit met consent.

Iedereen kan aan een kring deelnemen. Het is ook mogelijk om niet fysiek aan een kring deel te nemen en een bijdrage aan de besluitvorming te delegeren, bijvoorbeeld aan een buurman/-vrouw. Via www.weteringbuurt.nl kan input aan de kringen meegegeven worden en hier wordt door de kringen verslag gedaan over het verloop en het besluit.

Er is een aantal randvoorwaarden waar kringen rekening mee moeten houden:

- financiën (budget is niet eindeloos);
- juridisch kader (beleid, wet- en regelgeving, onder andere bestemmingsplan);
- welstand;
- veiligheid.

6. Vraag/opmerking (V) en antwoord (A)

- V Hoe zijn de kringen samengesteld, hoe beïnvloeden deze elkaar, hoe is onderling contact tussen de kringen geregeld?
- A Een kring bestaat uit mensen die willen bijdragen aan het gemeenschappelijk doel van een kring. Waar afstemming nodig is met andere kringen of met een overkoepelende kring, worden hierover afspraken gemaakt.
- V De buurt heeft een geschiedenis met een aantal bewoners op bepaalde posities. De projectgroep bestaat voor een deel uit bestuursleden van Wetering Verbetering. Wie stelt de kringen samen en hoe verhouden de posities van bestuursleden Wetering Verbetering en betrokken 'gewone' bewoners zich? Zijn de kringen heterogeen qua samenstelling?
- A Dhr. Van de Lagemaat antwoordt, dat de projectgroep een puur faciliterende rol heeft. Het is juist belangrijk om zoveel mogelijk bewoners te betrekken bij de kringen. Ook het feit, dat de buurt al een zekere geschiedenis heeft met een aantal bewoners op bepaalde posities kan in de kringen besproken worden. Heterogene kringen is een goede optie.
- A Mw. Reijmer voegt toe, dat bestuursleden van Wetering Verbetering in de projectgroep zitten als initiatiefnemers van dit experiment. Echter, niets staat voor eeuwig vast, alles is open. Voor iedereen die dat wil, staat er een stoel in een kring en iedereen is gelijkwaardig.
- A Een kring verenigt zich rond een gezamenlijk doel (bv. 'een uitvoerbaar plan voor een leefbaar Kostpleintje') en niet rond een belang (bv. alle mensen die er een hondenuitlaatplek van willen maken). In die zin is een kring dus heterogeen samengesteld.
- V Belangen in een kring kunnen nogal verschillen. Bewoners van direct aangrenzende panden, die de meeste overlast ervaren, hebben wellicht andere belangen dan bewoners die wat verder weg wonen.
- A Mw. Reijmer onderscheidt drie categorieën bewoners:
  - als het voor mijn deur is doe ik mee en anders interesseert het me niet echt;
  - ik wil betrokken worden bij buurtbrede zaken, maar niet bij details zoals het Kostpleintje;
  - de toekomst van het Kostpleintje interesseert me dus ik doe mee.
Een kring is niet de plek om een wens te droppen en te vertrekken; deelnemen aan een kring betekent verantwoordelijkheid nemen. Belangrijk is het gezamenlijk doel voor het Kostpleintje formuleren, want iedereen die dat doel deelt, zal kunnen meedoen aan de kringen.
- A Mw. Romme doet een voorzet voor een mogelijk gemeenschappelijk doel: een toekomst voor het Kostpleintje waar iedereen mee kan leven.
- A Dhr. Van de Lagemaat benadrukt, dat niet gevreesd hoeft te worden, dat bewoners die verder weg wonen iets doordrukken waar direct omwonenden slechter van worden. Het is immers geen kwestie van 'de meeste stemmen gelden' maar van praten tot sprake is van consent.
- V Een bewoner geeft aan snel te willen beginnen met het proces.
- V Een ander is bereid, maar sceptisch over proces/uitkomst. Gevraagd wordt hoe mw. Reijmer de slagingskans inschat.
- A Mw. Reijmer antwoordt, dat dertig jaar ervaring met de Sociocratische methode heeft geleerd dat de houding van mensen verandert zodra de overlegstructuur verandert, waardoor het proces/resultaat nooit teleurstelt. Mw. Reijmer heeft niet de illusie dat zij de sceptici tijdens deze aftrapbijeenkomst zal overtuigen, wel vraagt zij hen om desondanks mee te doen, zodat men een en ander zelf kan ervaren.

- V Een van de aanwezigen beschrijft twee succesvolle voorbeelden, een in de Rotterdamse wijk Pendrecht en een in Nieuw-West (Plein '40-'45). Na mopperen, aanvallen en verdedigen, sloeg men de handen ineen in het besef een gemeenschappelijk doel te hebben met als resultaat een besluit met consent, waar men bovendien zelf een steentje aan ging bijdragen (een deel van het groen zelf onderhouden, waardoor budget beschikbaar kwam voor vergroenen van plein).
- V Een van de aanwezigen stelt voor niet langer theoretisch te praten maar aan de slag te gaan met het experiment en de conclusie eind 2017 te trekken: ofwel de methode heeft niet gewerkt, ofwel iedereen is blij.
- V Wat is de ideale verhouding kringdeelnemers - inputgevers?
De spreker zou het jammer vinden als slechts een kleine kring gevormd kan worden en de meerderheid zich beperkt tot input leveren.
- A In principe bestaat een kring uit mensen die een belang hebben bij het doel. 'Inputgevers' hoeven geen belanghebbende te zijn, en zullen dan alleen op verzoek van de kring hun input geven, en verder niet deelnemen aan het kringgesprek.
- V Wordt het besluit aan de buurt voorgelegd?
- A Nee, niet ter goedkeuring. Wie zijn stoel in de kring niet bezet, delegeert de besluitvorming aan de kring en accepteert de uitkomst.

7. Tot slot

Op de vraag wie wil deelnemen aan een kring over de toekomst van het Kostpleintje/de buurt gaan diverse vingers omhoog. Geïnteresseerden kunnen zich inschrijven op een lijst bij de uitgang of bij projectleider dhr. Van de Lagemaat (contactgegevens zie punt 8).

8. Informatie

Voor informatie (o.a. verslag aftrapbijeenkomst), vragen of aangeven dat u wilt meedenken zie:

- www.weteringbuurt.nl;
- www.facebook.com/weteringverbetering.nl;
- projectleider Gijsbert van de Lagemaat: g.van.de.lagemaat@amsterdam.nl 06 1479 9237.

Niets meer aan de orde zijnde, bedankt dhr. Van de Lagemaat de aanwezigen voor hun komst en sluit de bijeenkomst.